

УГРИМОВА І.В., канд. екон. наук, доц., каф. менеджменту та оподаткування, НТУ «ХПІ»

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4641-1051>

ЗАМУЛА О.В., канд. екон. наук, доц., каф. менеджменту та оподаткування, НТУ «ХПІ»

КАПРАЛОВА Л.Л., студ., НТУ «ХПІ»

РОЛЬ ФІНАНСІВ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Більшість людей кризу сприймає виключно з точки зору економічного сприйняття, хоча кризи бувають різні. Поняття "криза" походить від грецького *krisis* та означає рішення, поворотний пункт або результат. Багатьма економістами воно трактується як різке погіршення стану економічної системи, що проявляється в значному спаді виробництва, порушенні виробничих зв'язків, банкрутстві підприємств та інших негативних економічних та соціальних явищах. Кризу можна трактувати як різкий, крутий перелом у чому-небудь, або важкий перехідний стан. Часто кризу сприймають як гостре утруднення з чим-небудь (наприклад, з виробництвом або збутом товарів); важке становище.

У сучасній науковій літературі відсутнє єдине визначення категорії «антикризове управління», багато вітчизняних і зарубіжних авторів (науковців та практиків) ототожнюють його з «антикризовим фінансовим управлінням» і розкривають поняття кризи як економічної категорії, що відображає загальний несприятливий результат діяльності суб'єкта господарювання за певний час за багатьма економічними ознаками. При цьому вказується, що з погляду економічної теорії, криза - це закономірність для всіх суб'єктів економіки, що періодично повторюється протягом усього відрізка існування підприємства з моменту його створення до ліквідації.

Якщо приймати це до уваги (кризу як закономірність), то доцільно розглядати «антикризове управління», як таке, що спрямоване на передбачення та можливість усунення кризи, але класичне сучасне антикризове управління в більшій мірі спрямоване на подолання кризових явищ, з якими стикається підприємство. В більшості випадків витрати, з якими пов'язані заходи з усунення кризи, потребують більших фінансових витрат,

ніж фінансування тих заходів, які дають можливість передбачити, підготуватись до кризи або уникнути її.

У зв'язку із високим рівнем можливості виникнення кризових ситуацій у діяльності підприємств слід застосовувати таке антикризове управління, яке буде ефективним і в межах якого розробляються та впроваджуються відповідні управлінські рішення та технології.

Розглянутий матеріал та проведений аналіз довів, що поняття «антикризове управління» – це діяльність на перетині понять «подолання кризи», «запобігання кризі» та «управління», тому процес антикризового управління слід розуміти як комплекс певних видів діяльності, що пов'язаний із подоланням кризи, економічною безпекою та інструментарієм менеджменту.

Ми згодні з багатьма сучасними науковцями, такими як: Літвін Н.М., Манойленко О.В., Овчарук О.М., Олешко А.А., які вважають, що антикризове управління слід розуміти як: 1) управління, що націлене в більшій мірі на попередження кризових ситуацій; 2) комплекс заходів, які спрямовані на виведення підприємства із існуючої кризи; 3) управління, що ґрунтується на основі врахування ризику й небезпеки в кризових ситуаціях.

Антикризове управління в ринкових умовах господарювання націлене не тільки на виведення підприємства із кризової ситуації, що склалася, а й на формування системи антикризового управління, яка спрямована на вживання превентивних заходів щодо розвитку кризової ситуації.

Підприємствам слід більше уваги приділяти передкризовому менеджменту (попередженню криз) і це дозволить в багатьох випадках уникнути настання кризових явищ або подолати їх з мінімальною кількістю витрат та інших видів втрат.